Nr. 1. Lwów, piątek 10. stycznia 191[illegible] Rok [illegible]

CHWILA

Wychodzi codziennie z wyjątkiem niedziel.

Cena 60 hal.

PRENUMERATA:
Miesięcznie we Lwowie 10 K. bez d[illegible] do domu.
OGŁOSZENIA wedle umowy.

REDAKCYA, ADMINISTRACYA I EKSPE[illegible]
— LWÓW, PASAŻ HAUSMANA. L.

Od Wydawnictwa.

Pismo nasze zrodziła potrzeba chwili. Przeobrażenia polityczne, jakie przed naszemi oczyma dokonywują się na obszarze rozbitej wynikiem wojny monarchii austryacko-węgierskiej, proces krystalizowania się nowych organizmów państwowych wywołują cały szereg zagadnień, wobec których każdy z punktu widzenia interesów własnego narodu winien zająć stanowisko. Szczególnej wagi wymagają zagadnienia, które łączą się z dochodzeniem przez narody polski i ukraiński [illegible] w drodze walki krwawej praw państwowych na obszarze Galicyi wschodniej. Na tym obszarze wśród Polaków i Ukraińców mieszka znaczna liczba bo okrągło 600,000 czyli 12·4% [illegible] wego [illegible]ów, którzy z małymi wyjątkami, w każdym razie w przeważającej większości czują się odrębną grupą narodową, częścią rozprószonego po całym świecie narodu żydowskiego, tudzież kierując się naturalnym własnym interesem samozachowawczym, aby się nie narazić żadnej ze stron walczących, musieli i muszą trzymać się zdala od sporu, nie mieszać się do walki pod żadną formą, zachowywać najściślejszą neutralność. Tymczasem z powodu tego jedynie poprawnego zachowania się ludności żydowskiej w walce o Lwów wytworzył się specyalnie w społeczeństwie polskiem bardzo przykry nastrój, powstał cały szereg podejrzeń, zarzutów i oskarżeń Żydów, [illegible] się, wzrastały i rozszerzały się najdziwaczniejsze legendy, mające świadczyć o rzekomo wrogiem usposobieniu ludności żydowskiej wobec Polaków lub wojska polskiego. Przyszły nieszczęsne wypadki listopadowe w dzielnicy żydowskiej we Lwowie, które wzajemne stosunki polsko-żydowskie jeszcze bardziej musiały zaostrzyć.

Zaprosz[illegible]

Niepożądany, przykry ten stan nie może i nie powinien trwać dłużej, jeżeli warunki bytu [illegible]ądź co bądź znacznej liczby ludności żydowskiej pośród społeczeństwa polskiego mają się ułożyć jako tako normalnie, jak tego wymaga wzgląd na kilkowiekowe wspólne pożycie tudzież [illegible] sprawiedliwości i słuszności.

To też pismo nasze, które oczywiście ma za zadanie śledzić ogólne wypadki polityczne, gospodarcze społeczne, rozgrywające się obecnie na całym świecie, zaznajamiać czytelników z wszystkimi objawami życia kulturalnego oraz zająć stanowisko wobec wszystkich zagadnień, pragnie być szczerym wyrazem usposobienia przeważnej części ludności żydowskiej, pragnie informować opinię o dążeniach i życzeniach tej ludności, pragnie przemawiać bezpośrednio od społeczeństwa do społeczeństwa, aby raz już usunąć pośrednictwo niepowołanych dotychczasowych reprezentantów [illegible] dosiwa, którzy wzajemnym stosunkom Żydów do otaczającego społeczeństwa raczej szkodzili, aniżeli korzyść przynosili. Nie zatajając krzywd, jakichby ludność żydowska doznawała, przeciwnie gotowi je podnosząc i żądając ich naprawy, jednak starać się będziemy wpływać szczerze i [illegible]ajemnie na poleps enie obecnego nastroju i wzajemnych stosunków ludności wschodnich części kraju zamieszkującej, legendy o wrogiem usposobieniu ludności żydowskiej wobec Polaków rozproszyć, niezasadnione podejrzenia rozwiać i bezpodstawne oskarżenia i zarzuty zbić, i wogóle atmosferę oczyścić.

Rozpoczynając w tej myśli pracę, liczymy na zrozumienie i sprawiedliwy sąd ludzi dobrej wiary i dobrej woli.

[illegible]imię zasad Wilsonowskich.

Z pomiędzy uznanych powszechnie zasad, [illegible] prezydent Stanów Zjednoczonych Wilson [illegible]eścił światu, upatrując w ich urzeczywistnieniu rękojmię trwałego, sprawiedliwego pokoju, najbezpośrednieje znaczenie dla uświadomionych, dotychczas niewłasnowolnych narodów [illegible] bezsprzecznie i największej popularności mają zasady o samostanowieniu narodów, [illegible]ażywanie praw małych narodów tudzież o za[illegible] praw mniejszości narodowych w o[illegible] [illegible] w niejednolitych pod względem na[illegible]ym. W imię tychże zasad tworzą się [illegible] niepodległe państwa, jednoczą [illegible]gis przemocą orężną części narodowej wspólnocię państwowej, pow[illegible]erodów i państw, oparte na zie[illegible]stroju politycznym i na wzajem[illegible] Tak w szczególności na wschodzie [illegible]gruzach rozpadłej Austryi ukonsty[illegible] państwo czesko słowackie, wolna, [illegible]zjednoczona Polska i ukraińska re[illegible]rzeobraża się dawna Rosya, [illegible] narody, które wchodziły [illegible] [illegible]iego.

[illegible] i braterstwa na[illegible], kto widzi w [illegible] wszystkich nat[illegible] całej ludzkości, dla podniesienia powszechnego dobrobytu materyalnego i kultury duchowej.

Z niekłamanem też zadośćuczynieniem wita rozprószony i niewłasnowolny dotychczas naród żydowski wszystkie te narody, które wolne od więzów mogą same stanowić o sobie, urządzić się wedle własnych potrzeb i stosownie do własnych dążeń i ideałów. Naród żydowski nawzajem zaś domaga się, aby zasady Wilsonowe o własnowolnem samostanowieniu narodowem i o ochronie praw mniejszości narodowych zastosowano również i do niego. Naród żydowski domaga się przeto uznania jego nieprzedawnionych praw do historycznej ojczyzny, do kraju Izraela, gdzie pragnie utworzyć ognisko pełnego narodowego życia i narodowego rozwoju, rzucające promienie do wszystkich siedzib członków narodu. Naród żydowski domaga się również i ochrony jego praw jako mniejszości narodowej na obszarach tych [illegible]gdzie ludność żydowska mieszka w zwa[illegible]ch.

Postulat [illegible]ładający zasadzie samosta[illegible] stanowiący istoto do ostateczne[illegible]styi żydowskiej [illegible] żydowskiego, jak [illegible]dał w ostatnich [illegible]alnych reprezeren[illegible] w szczególności [illegible]ej przez lorda Balfoura imieniem rządu wielkobrytyjskiego z listopada 1917 i w oświadczeniach mi[illegible] Pichona i Sonnina i posła włoskiego ks[illegible] Tour Cavello a nawet papieża i wejdzi[illegible] przedmiot obrad na kongres pokojowy, [illegible] niezawodnie udzieli mu sankcyi i umożliwi rychłe urzeczywistnienie. Postulat ten w in[illegible] sad zabezpieczających trwały i sprawiedliw[illegible] kój zasługuje na poparcie lojalne wszystkich [illegible] rodów, wśród których żydzi żyją — nie w znaczeniu, aby drogą emigracyi jak najry[illegible] pozbyć się własnych żydów, lecz aby naro[illegible] żydowskiemu, jednemu z najdawniejszyah [illegible] wicieli cywilizacyi i kultury, umożliwić zdo[illegible] warunków do ponownej, normalnej współ[illegible] kulturalnej z resztą narodów. Postulat doma[illegible] cy się uznania i ochrony praw narodu ży[illegible] skiego jako mniejszości narodowej moża[illegible] znaczenie w tych obszarach, gdzie żydzi [illegible] szkają w zwartej liczbie, gdzie zatem mają [illegible] trzeby grupowe, wychodzące poza potrzeby [illegible] teryalne czy też duchowe jednostek, pot[illegible] zachowania wspólności grupowej, narodowej.

Postulat ten zawiera w sobie coś [illegible] równouprawnienie indywidualne, oby[illegible] on żąda równouprawnienia narodowe[illegible] w szczególności przyznania autonomii n[illegible] personalnej, możności samoistnego uk[illegible] nia własnego życia narodowego oraz [illegible] zastępstwa tych praw w celu ich obron[illegible]

W postulacie tym nie można — przy d[illegible] wierze i dobrej woli — dopatrywać się nie[illegible] pieczeństwa dla państwa, w którem żyje [illegible] szość narodowo żydowska. — Nie [illegible] w szczególności posądzać tej mnie[illegible] żądającej autonomii narodowej o ch[illegible] rzenia „państwa w państwie". Wszal[illegible] cy państwowe narodu żydowskiego [illegible] granicami Europy. Żydzi, którzy od ch[illegible] ku własnego państwa żyli rozprósze[illegible] rozmaitszych państwach, zawsze i w[illegible] lojalnym, spokojnym elementem. Można im niejedno zarzucić, lojalności obywatelskiej względem państwa, w kt[illegible] żyją nie można im zaprzeczyć. Byli żydzi uz[illegible] za lojalnych i wiernych obywateli w dawnej [illegible] sce, byli za takich uznani i to w enuncyacy[illegible] naczelników państwa w Austryi, są i będą [illegible] nymi i wiernymi obywatelami państw, które s[illegible] solidują się na obszarach dawnej Austryi. [illegible] wienie własnej kultury, pielęgnowanie własnego języka narodowego, zawiadywanie szkolnictwe[illegible] i t. p. zadania narodowe w niczem nie uwłacza[illegible] obowiązkom obywatelskim, i lojalnemu ich w[illegible] konywaniu względem państwa. Istota autono[illegible] narodowej na zewnątrz może tylko znaleźć [illegible] raz w katastrze narodowym i w wynikłem [illegible] proporcyonalnem zastępstwie żywiołu żyd[illegible] skiego w ciałach ustawodawczych i w organ[illegible] wykonawczych państwa.

Losy Galicyi wschodniej nie są jeszcze [illegible] strzygnięte. Jakkolwiek jej przyszłość państw[illegible] się ukształtuje, żydzi, żądając dla siebie [illegible] mniejszości narodowej i możności [illegible] nego zawiadywania swemi sprawa[illegible] pragną być szczerymi ob[illegible] siebie i lojalnie wyp[illegible] obowiązki obywa[illegible] wojskowej.

Korz[illegible] z równo[illegible]